

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4	Organizace vzdělávání.....	13
5	Charakteristika vzdělávacího programu	15
5.1	Zaměření školy	15
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	19
5.3	Metody a formy vzdělávání	20
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	22
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	24
6	Vzdělávací obsah.....	26
6.1	Integrované bloky	26
6.1.1	Cesta kolem světa	26
6.1.2	Putování přírodou	26
6.1.3	Ve světě lidí.....	27
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	28
6.3	Dílčí projekty a programy.....	28
7	Systém evaluace.....	32

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: LETEM SVĚTEM

Motto: I cesta může být cíl

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Hlučín, Severní, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Severní 1261/19, Hlučín, 74801

KONTAKTY:

e-mail: MŠ Severní: severni@mshlucin.cz **tel:** 605352571

MŠ Dr. Ed. Beneše: benese@mshlucin.cz **tel:** 737639822

web: www.skolka.hlucin.com

REDIZO: 674000200

IČO: 75027151

IZO: 108046435

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Kateřina Boková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: ředitelka s kolektivem MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Hlučín

ADRESA ZŘIZOVATELE: Mírové náměstí 23, 748 01 Hlučín

KONTAKTY: Odbor rozvoje a školství: Mgr. Darina Krejzlová, tel. 595020295

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2024

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: MŠS100/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 31. 8. 2021

.....
ředitel školy

Mgr. Kateřina Boková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: Kapacita MŠ Severní je 83 dětí. Kapacita MŠ Dr. Ed. Beneše je 50 dětí.

Počet tříd: MŠ Severní 4 třídy, MŠ Dr. Ed. Beneše 2 třídy.

Počet pracovníků: Stálý počet pracovníků: 19. Další pracovníci: asistentka pedagoga a školní asistentka.

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

MŠ Severní se nachází v okrajové části města Hlučína, a to na konci sídliště Hlučín, OKD.

Součástí MŠ Severní je **MŠ Dr. Ed. Beneše** (místo poskytovaného vzdělávání), která se nachází 1km od tohoto zařízení v blízkosti centra města Hlučína.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

MŠ Severní: Objekt s přilehlou školní zahradou je z jedné části lemován polem a zahrádkami, z druhé je obklopen panelovými domy. Škola je dvoupodlažní budova pavilónového typu. Architektonicky odpovídá budovám své doby. Součástí školy je přízemní hospodářská budova skuchyňí, ředitelnu, sklady, saunou aj. technickým zázemím.

V každém podlaží jsou dvě třídy s hernami, které disponují samostatnými sociálními zařízeními a šatnami pro děti i učitelky. Pro výdej stravy slouží přípravná jídelna – kuchyňka. Mateřská škola se nachází v klidném a příjemném prostředí s nízkou frekvencí dopravy.

MŠ Dr. Ed. Beneše: Dvoupodlažní objekt vilového typu z 50. let minulého století prošel v nedávném období rozsáhlými rekonstrukcemi a působí velmi příjemně. V každém podlaží je jedna třída s hernou, hygienickým zařízením a výdejnou stravou. Šatny jsou umístěny v přízemí u hlavního vchodu školy. Součástí budovy je přístavba, která slouží pro jednu třídu jako lehárna, pro druhou jako čítárna. V areálu školy je oplocená zahrada s amfiteátre, dostatkem zeleně a herními prvky.

Dopravní dostupnost školy:

MŠ Severní má v těsné blízkosti parkoviště. Nejbližší autobusová zastávka Hlučín Sídliště je ve vzdálenosti 400m od budovy.

Parkování u MŠ Dr. Ed. Beneše je možné na hlavní silnici, případně parkovišti u sousedního panelového domu. MŠ je od autobusového nádraží vzdálena 350m, od vlakové zastávky 480m.

Informace z historie školy:

MŠ na ulici Severní byla otevřena 18. září 1967.

Budova na ul. Dr. Ed. Beneše slouží jako mateřská škola od 50. let minulého století.

MŠ nemá vlastní kuchyň. Strava je připravována a rozvážena do obou MŠ ze školní jídelny při Základní škole Hlučín, Hornická 7, okres Opava, příspěvková organizace. Prádlo pere a žehlí prádelna MŠ Hlučín, Cihelní, příspěvková organizace.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Obě školy byly v rozmezí let 2013 – 2015 zatepleny. Netradičním výtvarným fasádním vyobrazením se zvláště budova MŠ Dr. Ed. Beneše zařadila mezi výrazné estetické prvky města. Výtvarné nadání učitelek přispělo při realizaci výzdob v obou budovách k vytvoření příjemného prostředí, ve kterém se nejen děti, ale i rodiče a návštěvy cítí velmi dobře. MŠ Beneše disponuje netradičním prostorem v přízemí, který je dětmi využíván jako čítárna s množstvím knih pro různé věkové skupiny a MŠ Severní nabízí dětem k využití infrasaunu. V roce 2017 a 2018 prošla MŠ Severní rekonstrukcí elektřiny.

Obě zahrady jsou rovněž zmodernizovány. Zahrada v MŠ Severní je po rekonstrukci v r. 2011 a je zpřístupněna veřejnosti pod dohledem správce. Všechna pískoviště jsou chráněna přístřešky.

V MŠ Dr. Beneše byl vybudován amfiteátr, sportovní hřiště s umělým povrchem, zastřešení, které slouží jako venkovní učebna. V roce 2019 bylo zhotoveno nové oplocení.

Zařizovací předměty umývárny a toalet jsou estetické a odpovídají jak svým počtem, tak antropometrickým požadavkům. Všechny třídy jsou vybaveny vhodným moderním nábytkem, dostatkem didaktických pomůcek a hraček, které učitelky dětem nabízejí dle témat a různých oblastí rozvoje. Za přispění zřizovatele, kraje a Spolku rodičů při MŠ Severní z. s. se daří třídy hračkami a učebními pomůckami průběžně doplňovat. Práce dětí jsou dětem i rodičům přístupné prostřednictvím sběrných portfolií a nástěnek v šatnách, popřípadě chodbách. Prostory obou škol jsou bezpečné a hygienicky stále udržované.

Připravené prostředí:

Úkolem učitelky je příprava optimálního prostředí a pomůcek. Dítě si může zvolit, jakou oblast práce si vybere, jaký materiál, na čem bude pracovat, „CO“ se chce učit a o čem chce získat další informace. Vybírá si také místo, „KDE“ bude ve třídě pracovat a „S KÝM“, zda bude pracovat samo, ve dvojici nebo ve skupině. Učí se být zodpovědné za své rozhodnutí, je vedeno k dokončení práce.

V tomto prostředí by mělo dítě najít materiál, prostor a klid, aby se mohlo rozvíjet tempem jemu odpovídajícím. Prostředí je přehledné, jasně členěné a umožňuje rozvoj samostatnosti. Vše má své pevné místo, což přispívá k lepší orientaci dítěte. Dobrá orientace poskytuje dítěti pocit bezpečí, a to mu dává pocit „domova“ a podporuje jeho sebedůvěru. Z vnějšího pořádku dítě přechází do pořádku vnitřního – duševního a sociálního.

Učitel jako pozorovatel při tomto všem hraje stěžejní roli.

Principy připraveného prostředí:

- školní prostředí je upravené podle potřeb dětí, třídy vypadají jako obývací pokoje a jsou přizpůsobeny potřebám dětí
- materiály ve třídách jsou uspořádány tak, aby pomohly dětem vyvinout smysl pro řád, koncentraci, koordinaci a nezávislost
- používá se velké množství materiálů, které vycházejí z potřeb dítěte na mnoha různých stupních vývoje
- materiály jsou seřazeny od nejjednoduššího ke složitějšímu a představují se v logickém pořadí v průběhu roku
- neposkytuje malým dětem zmenšeninu světa, děti pracují s autentickými věcmi, pouze úměrné velikosti. Od září 2018 jsou třídy v MŠ Severní vybaveny reálnými kuchyňkami s příívodem vody.

3.2 Životospráva

Naše mateřské školy nemají vývařovnu - jídelnu. Strava je dovážena ze ŠJ při ZŠ Hornická. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a učily se tak zdravému stravování. K dispozici je během dne pravidelný denní řád, který je flexibilní a umožňuje přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci v průběhu dne. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky (mráz pod –10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, inverze, znečištěné ovzduší apod.). Děti mají dostatek volného pohybu nejen na školní zahradě a v okolí MŠ, ale v rámci možností i v mateřské škole. Respektujeme individuální potřebu aktivity a spánku. Odpolední odpočinek je přizpůsoben potřebě spánku dítěte. Dětem s nízkou potřebou spánku jsou nabízeny klidné činnosti tak, aby nebyly rušeny děti, které odpočívají. Do spaní v MŠ nikdo děti nenutí! Učitelky se chovají podle zásad zdravého životního stylu a jsou přirozeným vzorem.

3.3 Psychosociální podmínky

Zaměstnanci mateřské školy vytváří svým vstřícným jednáním a chováním pozitivní atmosféru a bezpečné prostředí, kde se děti cítí spokojeně a jistě. Adaptace dítěte probíhá ve spolupráci s rodičem dle jeho individuálních potřeb. Respektujeme osobnost dítěte jako celek, jeho individuální a vývojové zvláštnosti. Učitel je rádce a rovnocenný partner, který dítěti pomáhá na jeho cestě objevování a učení se, projevuje maximální vstřícnost, otevřenost, trpělivost k dítěti. Rovný přístup je pro nás hlavní zásadou. Děti vnímáme v kolektivu rovnocenně, respektujeme individualitu každého z nás a učíme se být tolerantní vůči odlišnostem. Učitel dává dítěti možnost svobodné volby ve výběru práce. Děti pozoruje, reaguje na jejich chování, koordinuje jejich činnost. Dítě má volnost

výběru, ale zároveň je jeho povinností dodržet daná pravidla. Požadavky a nároky na dítě formulujeme respektujícím způsobem. Vedení dětí je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi. Učitelka organizuje svou práci tak, aby nevznikaly časové prostoje. Je vyloučeno manipulování s dítětem, nezdravá soutěživost. Učitelky připravují pro děti vzdělávací nabídku, která odpovídá mentalitě předškolního dítěte, potřebám jeho života. Volí témata, která jsou dětem blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná. Dítě se podílí svými nápady na program třídy. Učitel se snaží používat diferencovaně jazyk tak, aby se vyvaroval negativním slovním komentářům, paušálním pochvalám a odsudkům, ale dává najevo, že dítě získalo novou dovednost nebo mu projevů náklonnost a účast. Podporuje děti k samostatnosti. Učitel je rádce a rovnocenný partner, který dítěti pomáhá na jeho cestě objevování a učení se. Dospělí se projevují maximální vstřícností, otevřeností, trpělivostí. Klademe důraz na prevenci sociálně patologických jevů, budujeme přátelské vztahy mezi dětmi a úzce spolupracujeme s rodinou.

3.4 Organizace chodu

Učitelky vytvářejí dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti a potřeby dětí. Na obou školách pravidelně zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelky mají dostatek prostoru k uplatnění svých zkušeností, dovedností a plně se věnují dětem a jejich vzdělávání. Dětem připravujeme prostředí, kde nachází klid, bezpečí i soukromí. Individuálně přizpůsobujeme adaptační režim dítěte ve spolupráci se zákonnými zástupci. Poměr spontánních a řízených aktivit je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Prostorové podmínky a vhodné časové rozložení denního programu umožňuje rozvinout a dokončit spontánní hru. Připravené prostředí umožňuje dětem experimentovat, podnítit vlastní aktivitu k zapojení a organizování činnosti tak, aby bylo respektováno vlastní tempo. Vzdělávací proces je uskutečňován v různých formách – individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na soukromí dětí (při osobní hygieně). Respektujeme právo dítěte neúčastnit se řízené činnosti a umožníme uchýlit se do soukromí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. K získávání poznatků dětí učitelky využívají přirozeného prostředí, vhodných materiálních pomůcek, které jsou dostatečné a kvalitní. Počty ve třídách jsou v MŠ Severní stanoveny na 23 dětí, ve speciální logopedické třídě na 14 dětí. MŠ Dr. Ed. Beneše disponuje kapacitou 25 dětí na třídu.

Za finanční podpory zřizovatele je nutné pomůcky stále obnovovat.

3.5 Řízení mateřské školy

V mateřské škole mají všichni zaměstnanci jasně vymezeny povinnosti, pravomoci a úkoly. Informování všech zaměstnanců probíhá na společných poradách, pravidelným osobním kontaktem ředitelky v místě výkonu činnosti, telefonicky, písemně... Ředitelka odpovídá za vytváření ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Vedení školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a podporuje týmovou spolupráci všech zaměstnanců. Pedagogický sbor pracuje jako tým a spolupracuje se zákonnými zástupci. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Tým učitelek vypracovává školní vzdělávací program, který je rozpracován dle podmínek tříd do třídních vzdělávacích programů. Součástí vzdělávacího procesu je evaluace školy, která slouží pro zkvalitnění další práce. Účinná komunikace a spolupráce se zřizovatelem i jinými organizacemi je cestou k tvorbě pozitivního klimatu školy a zajištění kvalitního vzdělávacího procesu školy. Ředitelka školy je součástí pracovní skupiny MAS Hlučínska.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci naší školy mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. V rámci dalšího vzdělávání pedagogů využívají učitelky samostudia a seminářů. Plán profesního rozvoje je nedílnou součástí růstu každé učitelky. Vedení školy s učitelkami aktivně spolupracuje a podporuje růst profesních kompetencí. Rozvrh pracovních směn je optimálně nastaven tak, aby byla při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. V každé třídě je zajištěno optimální překrývání přímé pedagogické činnosti, a to v rozsahu dvě a půl hodiny. Profesionální způsob práce, jednání a chování je v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí. V Mateřské škole Severní byla zřízena speciální logopedická třída pro děti s vadami řeči. Spolupracujeme se SPC pro vady řeči a dalšími odborníky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mezi zaměstnanci a rodiči budujeme partnerský vztah. Stavíme na oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Sledujeme konkrétní potřeby dětí a snažíme se porozumět a vyhovět jednotlivým potřebám rodin. Rodiče se mohou účastnit na životě školy prostřednictvím „Spolku při MŠ Severní“ (na každé škole samostatně). K informovanosti rodičů dále využíváme nástěnky, webové stránky školy www.skolka.hlucin.com, zasílání informací e-mailem, SMS zprávy a třídní schůzky. Využíváme individuálních rozhovorů se zákonnými zástupci o vývoji, či případných výchovných problémech dítěte. Jako zaměstnanci školy ctíme soukromí rodiny. Při jednáních s rodiči jednáme ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracujeme

s důvěrnými informacemi. Nezasahujeme do života a soukromí rodiny, varujeme se nevyžádaných rad. Podporujeme rodinnou výchovu, nabízíme poradenské služby, odkazy na osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí školy je přizpůsobeno potřebám dětí se SVP (bezbariérový přístup je zajištěn částečně). V mateřské škole využíváme didaktické kompenzační pomůcky dle doporučení SPC. Do speciální logopedické třídy jsou zařazeny děti na základě doporučení SPC centra pro vady řeči. Zajišťujeme spolupráci se zákonnými zástupci, školským poradenským zařízením a jinými odborníky. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Asistent pedagoga je přidělován dětem na základě doporučení Speciálně pedagogického centra.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola upravuje materiální podmínky tak, aby umožnila rozvoj talentu dítěte. Dostatek didaktických pomůcek a vzdělávacích materiálů umožňuje rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Ideální je využití Montessori pomůcek v kombinaci s využitím metod kritického myšlení. Vzdělávání

nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Převaha individuální a skupinové práce v průběhu celého dne, umožňuje dětem nabídnout vzdělávací nabídku pro jejich maximální rozvoj. Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporujeme nadání dítěte, jeho zvědavost, hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. U dětí, které jsou nadané, spolupracujeme v první řadě s rodinou. Nabízíme možnosti rozvoje dítěte a spolupráce s poradenským zařízením, společností Quido.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola momentálně není vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Mateřská škola v případě přijetí dětí mladších tří let zajistí bezpečné podmínky, a to vhodné uložení hraček a pomůcek a zajistí zneprístupnění ohrožujících předmětů. Potřeba volného pohybu je naplňována prostřednictvím připraveného bezpečného prostředí v MŠ, kde dítě volným pohybem rozvíjí hrubou a jemnou motoriku, orientaci v prostoru i dodržování pravidel. Pro pobyt venku je vhodné preferovat pobyt na zahradě. Mateřská škola momentálně není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dvouletých dětí. Prostor šatny je limitován svou velikostí. Každé dítě má přidělen box s prostorem pro uložení náhradního oblečení. Důležitý je pravidelný denní režim, rituály, jednotnost pravidel, stabilní tým zaměstnanců, stálé a předvídatelné chování, důslednost. V mateřské škole je důležité znát individuální potřeby každého dítěte. Proto je potřebná úzká spolupráce a komunikace s rodiči nejlépe již před nástupem dítěte a zejména v době adaptace. Postupné poznávání dítěte, empatie a pozorování reakcí dítěte pomáhají uspokojovat konkrétní aktuální potřeby dítěte a volit adekvátní, přiměřené vzdělávací cíle.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Pracoviště MŠ Severní: tato škola disponuje čtyřmi třídami. Od 1. 9. 2019 je zřízena speciální logopedická třída podle §16 školského zákona v platném znění.

1. třída Tygřici se nachází v 1. NP – vzdělávání probíhá v souladu s Montessori principy
2. třída Kořata se nachází v 1. NP – běžná třída s využitím části Montessori principů
3. třída Sluníčka se nachází v 2. NP – běžná třída
4. třída Lvíčata se nachází v 2. NP - speciální logopedická třída (děti vřazeny na základě doporučení SPC pro vady řeči)

V MŠ Dr. Ed. Beneše jsou 2 heterogenní, běžné třídy.

1. třída Kořata se nachází v přízemí budovy
2. třída Medvíďata se nachází v 1. patře školy

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

V MŠ Severní jsou všechny děti ve věkově smíšených třídách, rodiče mohou požádat o zařazení sourozenců do jedné třídy.

V MŠ Dr. Ed. Beneše jsou děti rozděleny na starší a mladší. Tento způsob rozdělení dětí je již tradicí, učitelkám i dětem se osvědčuje.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V průběhu didakticky zacílených (řízených) činností a při pobytu venku souběžně působí v každé třídě souběžně vždy dvě učitelky.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis dětí do MŠ stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Určí místo, termín a dobu zápisu k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok v měsíci květnu. Veřejnost je informována prostřednictvím webových stránek, Hlučínských novin a plakátů. Děti mohou být do MŠ přijímány i v průběhu školního roku na místa případně odhlášených dětí.

Pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předkládá zákonný zástupce dítěte:

- žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání
- potvrzení dětského lékaře, že je dítě zdravé, řádně očkované (neplatí u povinného předškolního vzdělávání), a může nastoupit do MŠ

Kritéria pro přijetí dětí do mateřské školy zveřejňuje ředitelka školy s dostatečným předstihem prostřednictvím *Směrnice k zápisu pro předškolní vzdělávání* na webu školy a nástěnce ve vestibulu mateřské školy.

- do mateřské školy jsou přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Pokud nelze toto dítě přijmout z kapacitních důvodů, zajistí městský úřad, v němž má dítě místo trvalého pobytu, zařazení do jiné MŠ
- ředitelka MŠ rozhoduje o přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami na základě žádosti zákonného zástupce, písemného vyjádření dětského lékaře a pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra příslušného zaměření
- pokud počet přihlášených dětí překročí kapacitu školy, rozhodne ředitelka školy o přijetí dětí podle kritérií aktualizovaných před zápisem do MŠ

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Děti mohou být do mateřské školy přijaty k individuálnímu vzdělávání dle §34b školského zákona. Podmínky pro přijetí jsou definovány ve Školním řádu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Předškolní vzdělávání je velice citlivým obdobím v životě dítěte. Dítě přichází do mateřské školy z rodiny, která je pro něj nejdůležitějším místem. Tuto skutečnost respektujeme a snažíme se na prostředí rodiny přirozeně navázat a podporovat vzájemnou spolupráci. Chceme vytvářet zdravé, respektující, empatické a otevřené prostředí, ve kterém by se dítě cítilo bezpečně, těšilo se na svou učitelku a kamarády.

Naše vzdělávání vychází z konstruktivistického pojetí výuky (s důrazem na aktivní úlohu dítěte při vzdělávání, s učením jako aktivním, záměrným a sociálním procesem utváření významu z podaných informací a navozených zkušeností, ne předávání hotových poznatků) - metod Kritického myšlení s propojením metod Montessori pedagogiky. Zaměřujeme se na podporu zdraví, ekologii, rozvoj všech pregramotností, sociálních dovedností.

Logopedická třída

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Stupně podpůrných opatření jsou východiskem pro logopedickou intervenci. Ta se zaměřuje na oblasti, které je nutno u dětí systematicky rozvíjet. V první řadě se jedná o řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, porozumění, poslechu) a produktivní (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).

Směřujeme k těmto konkretizovaným výstupům:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně svá přání, myšlenky, pocity, prostřednictvím gramaticky správně formulovaných vět
- umět správně formulovat otázku, odpovídat, slovně reagovat
- osvojovat si nová slova a jejich význam, aktivně je používat, porozumět slyšenému, sledovat děj a dokázat ho vyjádřit slovy
- vyprávět svými slovy děj příběhu, pohádky
- popsat situaci skutečnou i na obrázku
- naučit se zpaměti říkadlo, básničku, text k písni
- znát slova opačného významu (antonyma), slova stejně znějící, avšak významu jiného (homonyma), slova významu stejného, ale jinak znějící (synonyma).
- rozlišovat číslice, některá písmena, poznat napsané své jméno
- zajímat se o knihy
- rozložit slovo na slabiky, rozlišovat počáteční a koncové slabiky a hlásky

- domluvit se gesty a slovy
- uplatňovat základní společenské návyky (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn)

Vzdělávání dětí v Montessori třídě

1. Dítě je tvůrce sebe sama

Dítě má rozhodující vliv na svůj vývoj. Svým „naprogramováním“ a svou aktivitou se podílí největší mírou na utváření sebe sama. V kontaktu s prostředím, z něhož čerpá podněty, ovlivňují ho lidé v blízkém okolí, samo určuje, které podněty, jakým způsobem a kdy ovlivní jeho jednání.

2. Absorbující duch

Absorbující duch je nádherný dar, se kterým každé dítě přichází na svět. Bez vědomého úsilí, čistě jen tím, že „žije“, nasává dítě doslova jako houba vše, co jej obklopuje. Zcela přirozeně, bez bloků a zábran. Potom, co je tento proces vstřebávání a ukládání ukončen, obrazy absorbované, proniká ono naučené na světlo vědomí a zůstává zde se všemi detaily nesmazatelně „zaryto“.

3. Ruka je nástrojem ducha

Práce rukou je základem pro pochopení věcí a jevů, pro rozvoj myšlení a řeči. Je důležité v průběhu každého učení propojovat tělesné a duševní aktivity. Při osvojování nového učiva, při získávání nových poznatků je důležité manipulovat s věcmi a být s nimi v přímém kontaktu.

4. Polarizace pozornosti

Polarizace pozornosti je hluboká, dlouhodobá soustředěnost, která se objevuje v momentě, kdy se dítě rozhodne pro činnost a projeví pro tuto činnost v daný moment mimořádný zájem. Lze potom pozorovat, jak se dítě do provádění této činnosti ponořuje a nenechává se z ní vyrušit ničím, co se děje kolem něj. Poté, co dítě tuto činnost – třeba i po několikanásobném opakování – ukončí, je schopné se s výrazem maximální spokojenosti z dobře vykonané práce věnovat něčemu jinému. Polarizace osobnosti je uzavřený pracovní cyklus tvořený třemi fázemi (někdy se uvádí jen dvě, neboť druhá – další fáze byla rozdělena na dvě kratší).

1. fáze – přípravný stupeň

- pro něž je charakteristický neklid, očekávání, hledání činnosti. Dítě je připravené věci poznávat, navazovat s nimi kontakt, blíže je zkoumat. Hledá podněty, které odpovídají jeho vnitřním potřebám a které je tzv. „osloví“. Lze rozlišovat dva druhy podnětů:
 - a) podněty, které tvoří vnější znaky předmětů a které upoutávají pozornost (barva, tvar)
 - b) podněty druhé úrovně, které vycházejí ze zkušeností a vědomostí dítěte

- v této fázi učitel může poskytnout nepřímou pomoc, upozornit na předměty a jevy a vybídnout k aktivitě

2. fáze – stupeň velké, soustředěné práce

- dítě věnuje veškerou pozornost nové činnosti, pohrouží se do ní a nenechá se okolím vyrušit
- samo provádí činnost až k nasycení, přičemž překonává překážky a problémy
- hlavním rysem je zaujetí pro práci, které znamená koncentraci energie, zaměření na jednu činnost, sebeovládání, odpoutání se od vnějších vlivů
- dochází k dialogu mezi věcmi a dítětem

3. fáze – klidu

- závěrem je zklidnění dítěte, zpracování vjemů, poznatků, potřeba poznání je nasycena
- dítě je klidné, prožívá radost a uspokojení
- konkrétním projevem této fáze je uklizení hraček na své místo

5. Senzitivní fáze

Senzitivními fázemi označuje Montessori extrémní ochotu dítěte k učení, kterou projevuje vůči určité oblasti – např. jazyk, čísla, pohyb či sociální chování. V této fázi je dítě schopné se učit hravě (v pravém i přeneseném slova smyslu), téměř bez vynaložení úsilí.

Zmeškáme-li tuto fázi, musí pak dítě k dosažení stejného výsledku vynaložit mnohem více námahy. Proto je cílené pozorování dítěte vychovatelem obzvláště důležité – vychovatel se snaží vysledovat senzitivní fázi, která je u daného dítěte právě aktuální, a podle výsledků svého pozorování pak dítěti nabízí vhodné činnosti a podněty.

6. Připravené prostředí

Oslovující, motivující, zajímavé prostředí je nezbytným předpokladem k tomu, aby mělo dítě možnost prožít tři výše jmenované fáze.

V tomto prostředí by mělo dítě najít materiál, prostor a klid, aby se mohlo rozvíjet tempem jemu odpovídajícím. Prostor, který je přehledný a jasně členěný a který umožňuje rozvoj samostatnosti. Vše má svoje pevné místo. To přispívá k lepší orientaci dítěte. A dobrá orientace poskytuje dítěti pocit bezpečí. Bezpečí dává pocit „domova“ a podporuje sebedůvěru. Z vnějšího pořádku dítě přechází do pořádku vnitřního – duševního a sociálního. Učitel jako pozorovatel při tomto všem hraje stěžejní roli.

Principy připraveného prostředí:

- školní prostředí je upravené podle potřeb dětí (nábytek, rozložení, autentický nábytek...), třídy vypadají jako obývací pokoje a třída je přizpůsobena potřebám dítěte

- materiály ve třídách jsou uspořádány tak, aby pomohly dětem vyvinout smysl pro řád, koncentraci, koordinaci a nezávislost
- používá se velké množství materiálů, které vycházejí z potřeb dítěte na mnoha různých stupních vývoje
- materiály jsou seřazeny od nejjednoduššího ke složitějšímu a představují se v logickém pořadí v průběhu roku
- ve třídě probíhá mnoho aktivit
- ve třídě je rovnováha svobody a odpovědnosti
- neposkytuje malým dětem zmenšeninu světa, děti pracují s autentickými věcmi, pouze úměrné velikosti

7. Svobodná volba (svobodná práce)

Pro komplexní rozvoj dítěte má svobodná volba podstatný význam.

Dítě samo rozhoduje, co bude dělat, s kým bude pracovat a jak dlouho bude pracovat. Úkolem pedagoga je příprava optimálního prostředí a pomůcek. Dítě si může zvolit, jakou oblast práce si vybere, jaký materiál, na čem bude pracovat, „CO“ se chce učit a o čem chce získat další informace. Vybírá si také místo, „KDE“ bude ve třídě pracovat a „S KÝM“ zda bude pracovat samo, ve dvojici nebo ve skupině. Volná – svobodná práce však neznamená, že dítě střídá činnosti bez ukončení nebo nedělá nic. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě, nebo že učitel vůbec nezasahuje do jeho vzdělávání a učebních procesů. Učitel děti pozoruje, reaguje na jejich chování, koordinuje činnost dětí a musí využít své pedagogické dovednosti, aby pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme a „KDY“ dítě motivuje jeho polarita pozornosti. Pokud se dítě pro něco rozhodne, je vedeno k tomu, aby práci dokončilo. Pokud chce pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá má volnost výběru, ale zároveň je jeho povinností dodržet daná pravidla. Učitelky vedou děti k sebedisciplíně – kompetenci potřebné nejen pro praktický život, ale pro život jako takový.

8. Celostní učení

Do procesu učení se musí promítat vzájemné působení tělesné a duševní aktivity. Učitel chápe dítě jako jedince, který chce, cítí, myslí a jedná. Zdravý duševní život dítěte je základ pro svobodu, vnitřní aktivitu, spontánnost, samostatnost a svobodné jednání. Všechny tyto aktivity jsou v procesu učení v dítěti budovány a maximálně podporovány.

9. Práce s pochvalou

Učitel se snaží používat diferencovaně jazyk tak, aby nehodnotil a neposuzoval, ale dával přitom najevo, že dítě získalo novou dovednost nebo mu projeví náklonnost a účast. Každé dítě potřebuje pocit jistoty, bezpečí, úspěšnosti, aby si ho někdo všiml a aby mělo radost a cítilo sebeuspokojení ze své práce; ale neustálé kladné či záporné hodnocení ze strany dospělých potom omezuje jeho svobodnou volbu činnosti a sebevědomí. Cílem je, aby děti dělaly to, co je vnitřně uspokojuje. S pochvalou se zachází přiměřeně tak, aby se dítě nestalo na pochvale závislé. Pochvala je využívána

zejména u nových a nejistých dětí k navození pocitu bezpečí a jistoty. Předškolní děti mají největší radost ze samotné práce, pro školní děti je pak výsledek největší odměnou.

10. Práce s chybou

Chyba není špatná, chybou se dítě učí, proto za chyby a chybná řešení děti nejsou záporně hodnoceny, ale chyba má být samotnému dítěti ukazatelem toho, co si ještě potřebuje procvičit či zopakovat. Chybu se dítě učí chápat jako běžný, přirozený projev v procesu učení, jako užitečnou součást řešení problémů a jako bohatý zdroj nových poznatků. Učitel nepoužívá negativní hodnocení, ale nabízí dítěti znovu tentýž materiál, aby mělo možnost si samo svých chyb všimnout a opravit je. Materiály a pomůcky jsou připraveny tak, aby si dítě mohlo vždy samo zkontrolovat správnost řešení, najít a opravit chybu – vlastní chyby tak napomáhají v dalším učení. Kontroly chyb mají různé formy: – pomocí smyslového materiálu – pomocí zdokonalené činnosti opakujícím cvičením – porovnáním vlastní práce s předlohami. Jaký druh opravy chyb je zvolen, závisí na dítěti, na materiálu, na druhu cvičení a na celkové situaci ve skupině.

11. Dělená odpovědnost

Učitel dává dítěti možnost svobodné volby ve výběru práce. Současně mu ale pomáhá vybírat takovou činnost, pro kterou se nedokáže samo rozhodnout. Musí jej dostatečně motivovat. Dává svobodu dítěti tam, kde je schopné převzít zodpovědnost. Zasahuje v případě, kdy se dítě nudí, nedokáže si vybrat činnost, nebo kde jsou porušována pravidla. Dále učitel podporuje a pomáhá dětem, které pomoc potřebují. Snaží se postupně doprovodit dítě do stádia vlastní odpovědnosti.

12. Utváření nového vztahu dospělého k dítěti

Učitel je průvodce dítěte za poznáním světa a sebe sama. Chování učitele k dítěti je vždy plné respektu k jeho individualitě jako k hotovému člověku. Učitel práci dětí organizuje, ale zároveň akceptuje svobodu, podporuje a udržuje nadšení, sleduje dětskou činnost, neomezuje pohyb a získávání zkušeností (avšak v určitých mezích). Vývoj dítěte nechává přirozeně plynout uvnitř předem vytyčených hranic. Učitel je rádce a rovnocenný partner, který dítěti pomáhá na jeho cestě objevování a učení se, projevuje maximální vstřícnost, otevřenost, trpělivost k dítěti.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším cíle je, abychom každé dítě rozvíjeli po stránce fyzické, psychické i sociální a podporovali jeho jedinečnost, samostatnost, aby zvládalo nároky, které jsou na něj kladeny v prostředí rodiny a školy. Podporujeme cíle rozvojové, hodnotové a postojevé.

Rámcové cíle

a) rozvíjet dítě, jeho učení a poznání

b) osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

c) získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Vzdělávací cíle

A) Podporovat a rozvíjet:

- **zdraví a bezpečnost** – elementární vědomosti, dovednosti a návyky
- **pohybové dovednosti** a běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- **grafomotoriku** – podporovat koordinaci ruka – oko,
- **sebeobsluhu a základní kulturně hygienické návyky.**

B) Rozvíjet pregramotnosti

- **předčtenářskou** – řečové a jazykové dovednosti předcházející čtení a psaní,
- **předmatematickou** – podporovat chápání číselných a matematických pojmů, elementárních matematických souvislostí. Zvládnout jednoduché myšlenkové a logické operace a své myšlenky a úvahy umět vyjádřit,
- **přírodovědnou** – mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním i technickém prostředí i o jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a ukázek v okolí dítěte. Mít povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a uvědomovat si vliv svého chování na zdraví a životní prostředí,
- **sociální** – učit se prosociálnímu chování a být odpovědný za sebe i své jednání, respektovat přání druhých, být empatický, učit se bránit projevům násilí, řešit situace.

C) Logopedická intervence – podporovat rozvoj verbálních a neverbálních schopností, artikulačních a řečových činností. Zaměřit se na prevenci NKS, diagnostiku a terapii.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Formy neboli moderní výukové strategie využíváme při organizaci vzdělávacích činností během celého dne. Můžeme pracovat s celou třídou (tedy frontálně), s malými skupinami dětí nebo individuálně. Využíváme spontánních, částečně řízených i řízených aktivit, které jsou vzájemně provázané a vyvážené.

Metody vzdělávání:

Věková kategorie 3 - 6letých dětí je specifická v tom, že si nejlépe zapamatuje takové poznatky a dovednosti, které si sama vyzkouší, zanechají v nich emocionální prožitek. Proto je našim krédem odbourat přenos informací, nadbytečných faktů v mluvené podobě, ale využívat metod **prožitkového učení** u dětí založených na přímých zážitcích. Učení tohoto typu je pro dítě nenásilné, funkční, přirozeným způsobem zdravé. *Nikdy později již nebude dítě s takovou intenzitou, fantazií a efektivitou pracovat samo na sobě.*

Mezi další metody patří **kooperativní učení hrou**, které přispívá k vytváření interaktivních situací, tím se podporuje příznivá atmosféra ve třídě. Základním rysem tohoto učení je skupinová spolupráce při řešení zadaného úkolu nebo při spontánních činnostech, kdy se dítě učí spolupracovat, rozdělit úkoly, přizpůsobit se, ale mít i odpovědnost.

Vedle slovních metod, které zajišťují přenos informací a jsou nedílnou součástí vzdělávacího procesu, uplatňujeme v co největší míře metody praktické, činnostní (návčik pohybových a pracovních dovedností a činností, grafických a výtvarných činností).

Situační učení využívá záměrných či přirozených situací tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

Spontánní sociální učení je založeno na principu přirozené nápodoby a vychází z poskytování vzorů chování a postojů, které jsou k nápodobě a přijímání vhodné.

Postup získání poznatků: seznámení, přibližování, utváření, rozvíjení, prohlubování, zdokonalování, upevňování.

Montessori třída pracuje dle principů Montessori pedagogiky. Celou Montessori metodikou práce s pomůckami a materiály prolíná jeden ze základních metodických postupů, a to tzv. **trojstupňová výuka**. Tuto metodu používáme zejména při zavádění nových pojmů, např. pojmenování geometrických tvarů, pojmenování písmen, seznámení s názvy rostlin, s názvy světadílů...

Pro rozvoj především předčtenářské gramotnosti využíváme zejména **metody aktivního učení a metody programu Čtením a psaním ke kritickému myšlení**.

Dítě je hlavním aktérem učení, je k němu vnitřně motivován, aktivně pracuje se svou zkušeností a svými představami o všem, co souvisí s novým úkolem a obsahem, s novými informacemi a dalšími podněty, přemýšlí, objevuje, diskutuje, spolupracuje.

Využíváme model konstruktivistického učení **E – U – R** se třemi základními fázemi: evokace, uvědomění si významu, reflexe. Jejich pomocí udržujeme aktivní účast, podněcujeme bohatou diskusi, povzbuzujeme děti k tvorbě a kladení vlastních otázek, k vyjadřování jejich vlastních názorů, udržujeme motivaci ke čtení, atmosféru, ve které jsou názory respektovány, rozvíjíme schopnost dětí sžít se s hrdiny, vytváříme prostředí pro úvahu nad tím, jaké hodnoty děti uznávají.

Využíváme tyto metody:

Brainstorming – (bouře mozků) znamená vyvolat dosavadní zkušenosti (např. řekni vše, co víš, nebo si myslíš o lese). Přijímáme i nesprávné informace, učitelka nechává mluvit děti, naslouchá, povzbuzuje je k myšlení.

Myšlenková mapa – grafické znázornění zkušenosti dětí. Myšlenkové mapy lze využít ve fázi evokace i ve fázi reflexe (jako prostředek shrnutí). Doprostřed plochy zakreslíme základní slovo či výraz. U něj začneme kreslit (psát) související výrazy s tématem.

I. N. S. E. R. T. – nutí děti porovnávat to, co už věděly, s novými informacemi a nutí je se rozhodovat, čemu věří a čemu ne.

Diskuse – děti se společně vyjadřují k otázce, která se jich všech týká, vyměňují si různé názory. Musí mít určitá pravidla, učí se držet tématu, naslouchat, vyjádřit svůj názor.

Řízené čtení – Děti jsou před čtením, během četby vhodně kladenými otázkami pobízeny k úvahám a kritickému uvažování. K aktivitě povzbuzujeme a jménem vyvoláváme i méně hovorné děti.

Čtení s předvídaním – využíváme knihy s obrázky. Dítě naslouchá hlasité četbě dospělého a propojuje si sluchové a zrakové vjemy. Postupně se naučí z obrázků předvídat, o čem by mohl text být.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Přímá podpora – zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb

Učitelka mateřské školy nejprve poskytuje dítěti, které má vzdělávací obtíže, tzv. přímou podporu, která slouží ke zmapování možných forem podpory dítěte. Pokud nepostačuje zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb a obtíže dítěte vyžadují součinnost více učitelek, je vytvářen plán pedagogické podpory (PLPP).

Systém péče o děti s přiznaným podpůrným opatřením ve škole:

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod vzdělávání;

- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí;
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán (dále IVP)

- Na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte je dítěti s přiznaným PO zpracován Individuální vzdělávací plán, který je součástí dokumentace dítěte. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce. Zpracovává se do měsíce od doručení doporučení.
- IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb a vychází z ŠVP dané školy. Úpravy tohoto dokumentu probíhají dle potřeb vzdělávacího procesu.
- Za zpracování, realizaci a vyhodnocení IVP *odpovídá ředitelka školy*. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte. S IVP jsou seznámeny všechny učitelky vzdělávající ve třídě.
- IVP obsahuje: identifikační údaje dítěte, druh a stupeň podpůrného opatření, údaje o učitelích a ostatních pedagogických pracovnících, pracovnících SPC podílejících se na zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- IVP se zpracovává dle vzoru přílohy č. 2 vyhlášky 27/2016 Sb.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Rodičům nabízíme možnosti pro rozvoj dítěte:

ZUŠ Hlučín, Dům dětí a mládeže v Hlučíně, Atletický a fotbalový klub v Hlučíně, Mažoretky Paprsky a Ballerissimo, testování nadání prostřednictvím organizace Quido.

Zodpovědné osoby:

- Spoluprací se školským poradenským zařízením je *pověřena ředitelka školy a Bc. Eva Ohnoutková, v MŠ Beneše Mgr. Gabriela Hatriková.*

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. poskytuje následující výčet oblastí předmětů speciálně pedagogické péče:

- řečová výchova
- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- zdravotní tělesná výchova
- nácvik sociální komunikace
- zraková stimulace
- logopedická péče
- rozvíjení sluchového vnímání
- odezírání, rozumění mluvené řeči
- zvládnutí českého znakového jazyka
- prostorová orientace
- prostředky alternativní a augmentativní komunikace
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté dítě se nejvíce učí vlastní zkušeností. Nejdůležitější je pro něj volná hra. Dítě se snažíme stimulovat vhodnými hračkami, podněcovat je k aktivní řeči.

Při plánování vzdělávacích činností v jakémkoli tematickém celku respektujeme **požadavky na rozvoj osobnosti dítěte** a dbáme na soulad s jeho možnostmi a schopnostmi:

- dbáme na dostatek podnětů k učení a radosti z něj,
- posilujeme sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti,
- vytváříme prostředí pro rozvoj pozitivních vzájemných vztahů mezi dětmi,
- stimulujeme rozvoj řeči,

- seznamujeme děti se vším, co je důležité pro život,
- poskytujeme dětem podporu a pomoc, pokud ji potřebují,
- vytváříme prostředí pohody a radosti z prožitého dne,
- pro konkrétní činnosti volíme správný a přiměřený vzdělávací cíl,
- důsledně připravujeme předem všechny potřebné pomůcky,
- vhodně plánujeme potřebnou dobu, na děti nespěcháme, potřebují klid a čas,
- dbáme, aby vlastní aktivní zapojení dítěte do činnosti vždy převažovalo.

Výsledkem dobře provedené činnosti není konkrétní produkt, ale samotná příležitost, zkušenost a prožitek dítěte.

Upřednostňujeme **individuální či skupinové činnosti**, pokud se chtějí zapojit všechny děti a činnost skončí jako frontální, je to v pořádku. Dbáme na to, aby v této věkové skupině převládaly aktivity spontánní nad řízenými.

Využíváme zejména tyto metody:

- **situační učení** (na základě vytvořených situací – učitelka využívá konkrétních situací, které nemohla dopředu naplánovat),
- **spontánní sociální učení** na základě nápodoby,
- **prožitkové učení** – na základě činností, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí,
- **učení hrou a činnostmi**,
- **integrované učení** (propojujeme všechny vzdělávací oblasti na základě blízkého tématu),
- **kooperativní učení** (učení ve vrstevnické skupině – vzájemně spolupracují, domlouvají se)

Adaptace dvouletých dětí může probíhat různým způsobem. Je vhodná dohoda s rodiči na postupné adaptaci, která se dle zkušeností jeví pro děti jako neoptimálnější.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky – podrobněji k nahlédnutí v MŠ

6.1.1 Cesta kolem světa

Název integrovaného bloku	Cesta kolem světa
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Jak je to ve světě lidí? Děti se seznámí s činností člověka, a co k jeho životu patří. Kde žije, kam a jak cestuje, jak se uplatňuje v naší společnosti, jaké má tradice a zvyky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Témata se týkají oblastí: tradice a zvyky, planeta Země, světadíly a lidé, moje město a vlast, ve které žiji, kniha, sport, kultura, vesmír, doprava, profese, média.

Putování přírodou

Název integrovaného bloku	Putování přírodou
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Putování přírodou nám umožní vnímat ekosystém, svět zvířat a rostlin v průběhu čtyř ročních období. My lidé jsme nedílnou součástí přírody a máme vliv na ekologický systém. Naučíme se třídit odpad, neplýtvat vodou aj. činnosti vhodné pro danou věkovou kategorii dětí. Přírodu v přirozeném prostředí můžeme vnímat všemi smysly a získávat praktické zkušenosti důležité pro naši nezávislost na druhých.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Témata se týkají oblastí: ekosystémy, ekologie, fauna, flora, plynutí času a časovými vztahy, roční období, počasí.

6.1.2 Ve světě lidí

Název integrovaného bloku	Ve světě lidí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok je zaměřen na vše, co se týká člověka/lidí - stavbu těla, ochranu zdraví a zdravý životní styl. Důležitá je rodina, místo, odkud dítě přichází a mateřská škola, kde je to nové, dítě prochází adaptačním obdobím, jsou zde kamarádi, zaměstnanci školy, třída a její pravidla. Velmi důležitou oblastí je etika, morální hodnoty, lidské vztahy, prevence sociálně patologických jevů a rozvoj prosociálních postojů.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Témata se týkají oblastí: mateřské školy, rodiny, lidského těla, přípravy do základní školy a etiky.

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávací obsah, který je formulován v tomto Školním vzdělávacím programu slouží učitelkám jako východisko pro přípravu vlastní vzdělávací nabídky. Učitelky si ve svých třídách vypracovávají vlastní Třídní vzdělávací programy tak, aby dětem nabídly činnosti intelektové a praktické povahy, které budou dětem „ušité na míru“ dle věkových a individuálních zvláštností. Učitelky tak mají dostatek prostoru, aby uplatnily své schopnosti, dovednosti.

Vytvořili jsme bloky tak, aby byly v souladu s potřebami dítěte, pro něj užitečné a prakticky využitelné. Chceme, aby dítě jejich prostřednictvím pochopilo sebe sama, okolní svět, rozumělo jeho dění a orientovalo se v něm. Seznámíme se s věcmi, rostlinami, zvířaty, lidmi, jevy kolem nás aj. Integrované bloky jsou prostředkem k naplňování klíčových kompetencí s přihlédnutím na individuální možnosti každého dítěte. Obsah bloků je v souladu s výše vymezenými vzdělávacími oblastmi, které jsou mezi sebou úzce provázané.

6.3 Dílčí projekty a programy

Specificky zaměřené programy, projekty (sezónní)

Lyžování – obě školy se účastní týdenního, lyžařského kurzu na Vaňkově kopci.

- Cílem tohoto projektu je rozvíjet pohybové schopnosti, zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé motoriky a ovládání pohybového aparátu, zvyšovat u dětí fyzickou i psychickou zdatnost. Děti získají základní dovednosti v oblasti sjezdového lyžování.

Plavání

- V rámci podpory zdraví nabízíme dětem v obou našich školách plavání. Výuka probíhá pod vedením zkušených lektorek firmy Chobotnička v bazénu AD Landek nebo Mexiku.

Gymnázium Hlučín v MŠ

- Cílem tohoto projektu: rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat se staršími dětmi (studenty). Studenti připravují pro děti dvakrát ročně program. Na Vánoce je to dramatizace pohádky s následným rozbalováním dárků u stromečku, u příležitosti Dne dětí připravují sportovní dopoledne.

Výtvarná (ne)soutěž pro rodiče s dětmi v MŠ Severní – každoročně nové téma

- Cílem tohoto projektu: rozvíjet citové vztahy v rodině, rozvíjet estetické vnímání, posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem, především v rodině, zároveň také rozvíjet kooperativní dovednosti.

Celé Česko čte dětem – obě mateřské školy

- Cílem tohoto projektu je rozvíjet citové vztahy a city plně prožívat, rozvíjet mravní

a estetické vnímání. Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem, především v rodině.

Uspávání broučků – obě mateřské školy

- Cílem projektu: Své prožitky vyjádřit prostřednictvím tanečních, hudebních a recitačních vystoupení dětí, mít pozitivní vztah k místu, kde dítě žije, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, být citlivé ve vztahu k živé i neživé přírodě (lampionový průvod s rodiči).

Funkční gramotnosti

Oblast funkčních gramotností je zpracována v souvislosti s požadavky MŠMT, Krajskými prioritami Moravskoslezského kraje a ČŠI. Problematika funkčních gramotností je v naší mateřské škole zařazena do oblasti vzdělávacího obsahu a klíčových kompetencí, ke kterým systematicky směřujeme děti všech věkových kategorií. Pro upřesnění předkládám pedagogům naší MŠ přehled funkčních gramotností s krátkým komentářem. Povinností všech pedagogů je pravidelně zařazovat všechny funkční gramotnosti do běžné vzdělávací práce, a to formou frontálních, skupinových, individuálních i individualizovaných činností. K naplnění lze použít mimo každodenně prolínajících činností vycházejících ze vzdělávacích oblastí také různorodě orientovaných projektových dnů, projektů a dílen.

Konkrétní činnosti směřující k rozvoji gramotností budou zaznamenávány v týdenních/čtrnáctidenních plánech.

1. Předčtenářská gramotnost
2. Předmatematická gramotnost
3. Přírodovědná gramotnost
4. Sociální gramotnost
5. Informační gramotnost
6. Polytechnická gramotnost

Předčtenářská gramotnost

Cílem naší MŠ je průběžně startovat, upevňovat a procvičovat dovednosti související s přípravou na čtení a psaní. Učitelky se zaměří na rozvoj předčtenářských dovedností dětí všech věkových kategorií.

Zaměříme se zejména na rozvoj schopnosti porozumění textu, na podporu kritického myšlení. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti jazykového, literárního a grafomotorického charakteru.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, dovedlo verbálně komunikovat, rozuměno slovům a výrazům, aktivně si rozšiřovalo svůj slovník, mluvilo gramaticky správně, umělo své myšlenky, pocity a nálady formulovat do vět a vyslovovalo je jasně a zřetelně.

Předmatická gramotnost

Cílem naší MŠ je podněcovat matematické představy dětí. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s orientací v prostoru, matematickými představami a řešením problémových situací.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo rozlišovat znaky a detaily, kreslilo geometrické tvary, chápalo časové vztahy a umělo se orientovat v prostoru – v rovině – na ploše, chápalo základní matematické pojmy (více, méně, menší, větší, před, za, čtverec – kruh – trojúhelník), mělo vytvořenu představu o číslech a číselných řadách, umělo předměty třídit – řadit – porovnávat.

Přírodovědná gramotnost

Cílem naší MŠ je podporovat rozvoj přírodovědné gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s ochranou životního prostředí, environmentální problematikou, zdravím člověka a řešením problémových situací.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo přijmout změnu a vyrovnat se s ní, mělo základní poznatky o světě lidí, přírody, kultury i techniky, mělo elementární povědomí o nutnosti ochrany přírody a znalo možnosti, jak aktivně přírodu chránit, uvědomovalo si možnosti ohrožení svého zdraví.

Sociální gramotnost

Cílem naší MŠ je podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů a gramotností. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující sebeuvědomování, sebeovládání, kooperaci ve skupině, participaci na společném úkolu, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo respektovat předem domluvená pravidla, dokázalo se ovládnout a elementárně regulovat své chování, umělo vyjádřit svůj názor – souhlas - nesouhlas, dokázalo spolupracovat a být partnerem při hře, uplatňovalo společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi, dokázalo při hře vyjednávat, kooperovat, dohodnout se, ustoupit a prosadit svůj názor, zařadit se do skupiny vrstevníků.

Informační gramotnost

Cílem naší MŠ je seznámit děti se základními informačními technikami a možnostmi jejich využití. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující práci s encyklopediemi, počítačem, internetem a aktivity související s předáváním informací pomocí pošty, telefonů atd.

Dítě vedeme k tomu, aby vědělo, kde lze informace vyhledat – knihy, počítač, internet, televize, rozhlas, a jak je předávat písemnou – telefonickou – ústní formou.

Polytechnická gramotnost

Jedním z cílů technického vzdělávání je rozvoj technického myšlení a povědomí. Zaměříme se na rozvoj mentálních schopností a měkkých kompetencí: technická představivost, analyticko – syntetické myšlení, kritické myšlení, strategické myšlení, tvůrčí myšlení, kauzální myšlení, vnímání shod a rozdílů předmětů, vnímání struktury předmětů, poznávání přírodních zákonitostí, vytrvalost, rozhodnost, cílevědomost, kooperace apod.

V současné době v rámci polytechnického vzdělávání v naší mateřské škole propojujeme:

- rozvoj manuálních dovedností – práce v dílně s ručním nářadím, tkaní na stavech,
- konstruování podle fantazie i podle plánů
- bádání a experimentování – zajištění velkého množství přímých zkušeností dětí s daným jevem – tvorba představ – identifikace výzkumné otázky – tvorba hypotéz – ověřování hypotéz – zhodnocení výzkumné otázky
- položení základu relevantních vědomostí v tématech: smysly – živly – materiály – technologie – jednoduché stroje – pohyb – světlo – zvuk – magnetismus – energie – síly – čas – stavitelství – ekologie – chemické pokusy
- systematický rozvoj technického myšlení a měkkých kompetencí.

Místní akční skupina (dále MAS) Hlučínska připravuje pro školy projekty technického zaměření – Pokusy, ponky do škol, Malý chemik, Malý badatel aj.

Seznámení s cizím jazykem

Rozhodnutí seznámit děti s cizím jazykem necháváme na zákonných zástupcích dětí. Jsme ochotni nabídnout rodičům možnost konzultace, zda je pro jejich dítěte seznámení s jiným jazykem vhodné – úroveň výslovnosti mateřského jazyka... V případě více zájemců o výuku cizího jazyka oslovíme externí organizaci, či jednotlivce, aby v odpoledních hodinách odborně vedli jazykový kroužek. Ostatní děti budou mít zajištěno vzdělávání podle denního režimu a programu MŠ.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Vychází koncepce školy z aktuálního stavu (podmínek školy, nastavení zaměstnanců, potřeb rodičů a zřizovatele, aktualizuje kroky plnění, vyhodnocuje cíle?	- pedagogické a provozní rady - třídní schůzky a individuální pohovory (rodič - učitelka, vedení školy - zaměstnanec) - jednání se zřizovatelem - dotazníky pro rodiče	- pedagogické a provozní rady - (2x ročně celá organizace, dále dle potřeby) - třídní schůzky a individuální pohovory (rodič - učitelka, vedení školy - zaměstnanec) - (1-2x ročně nebo dle potřeby) - jednání se zřizovatelem dle potřeby - dotazníky pro rodiče - 1x ročně nebo dle potřeby	- vedení školy - učitelky - ostatní zaměstnanci

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně řídí, pravidelně vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření? - zajišťuje optimální podmínky (klíma školy, vztahy mezi aktéry celé školy, profesní rozvoj...)	- hospitace - pohovory - pedagogické a provozní rady - portfolia dětí a pedagogů - sdílení zkušeností - hodnocení školy - dotazníky	1x ročně a dále dle potřeby	- vedení školy - učitelky a ostatní zaměstnanci
Kvalita pedagogického sboru	Tvoří školu kvalitní učitelé a další pedagogičtí pracovníci? - kvalifikace pedagogů - komunikace pedagogů ve vztahu k dětem, zaměstnancům a rodičům - podpora demokratických hodnot - profesní rozvoj pedagogů - tvorba a aktualizace ŠVP - TVP	- DVPP, samostudium, tvorba portfolia - sdílení zkušeností/hospitace - záznam sebereflexe - pedagogické rady - individuální pohovory	1x ročně a dále dle potřeby	- vedení školy - pedagogičtí pracovníci
Vzdělávání	Je vzdělávání kvalitní a směřuje k dobrým vzdělávacím výsledkům všech dětí? - učitelé promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s kurikulárními dokumenty - volba vhodných metod a forem práce - diagnostika dětí - diferenciací výuky - podpora sebepojetí a sebevědomí	- hospitace/sdílení zkušeností - diagnostické portfolium dítěte - kontrolní činnost - individuální pohovory	1 - 2x ročně a dle potřeby	- vedení školy - učitelky
Vzdělávací výsledky	Umožňuje škola každému dítěti maximální rozvoj odpovídající jeho možnostem? - informace o výsledcích a pokroku všech skupin dětí - vzdělávací výsledky odpovídají očekávaným výstupům dle RVP PV - vyhodnocení úspěšnosti dětí v průběhu a ukončování jejich vzdělávání	- diagnostické portfolio dítěte - sběrné portfolio dítěte - hospitace - třídní knihy - hodnocení výsledků vzdělávání - třídní schůzky a individuální pohovory	- třídní knihy - denně - diagnostická a sběrná portfolia průběžně - hospitace 1 x ročně a dále dle potřeby - individuální pohovory	- vedení školy - pedagogičtí pracovníci

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			minimálně 1x ročně	
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Sleduje škola vzdělávací pokroky všech dětí a cíleně podporuje ty, kdo vyžadují speciální péči? - rovné příležitosti ke vzdělávání - identifikace individuálních vzdělávacích potřeby dětí při vzdělávání - pracovníci školy přistupují ke každému dítěti s respektem a úctou	- akce školy (nadstandardní aktivity, vystoupení) - spolupráce s odborníky a institucemi - hospitace - pedagogické rady - hodnocení školy	1- 2x ročně a dále dle potřeby	- vedení školy - pedagogičtí pracovníci